

Obsah

Obsah	5
Předmluva	11
<u>ÚVODEM</u>	
O knize, jejích čtenářích a autorovi	13
<u>DÍL 1</u>	
Psychologie náboženství a její kontexty	17
<u>KAPITOLA 1</u>	
Zde a nyní: Západ a jeho náboženství	19
1.1 Neodbytné otázky	19
1.2 Moderní člověk bez náboženství?	23
1.3 Psychologie jako věda a jako náboženství	26
Předmět a metoda psychologie	27
Psychologie jako duchovní hnutí	29
<u>KAPITOLA 2</u>	
Náboženství a spiritualita v psychologické perspektivě	33
2.1 Co je náboženství?	33

2.2	Náboženství a spiritualita jako předmět psychologie	42
2.3	Cesta pojmu spirituality do psychologie a v psychologii	46
	Ražba psychologického pojmu spirituality	48
	Spiritualita proti náboženství?	50
	Spiritualita partikulární a univerzální	54
	Psychometrická operacionalizace spirituality	56
	Spiritualita jako integrující komponenta osobnosti	59
	Spiritualita a lidské vztahy	61
	Úloha psychologie v hledání nové spirituality	63

KAPITOLA 3

Dějiny psychologie náboženství	67
---------------------------------------	----

KAPITOLA 4

Psychologie náboženství v interdisciplinárním kontextu	75
4.1 Psychologie náboženství jako součást religionistiky	75
4.2 Psychologie náboženství jako součást psychologie	78
4.3 Psychologie náboženství a teologie	79

DÍL 2

Psychologická fenomenologie náboženství a spirituality	81
---	----

KAPITOLA 5

Formy spirituálních prožitků	83
5.1 Numinosum	83
5.2 Spirituální každodennost	86
5.3 Mimořádné spirituální prožitky	94
Zjevení a posedlost	96
Entuziastické prožitky. Glosolálie	97
Meditační mystika	99

KAPITOLA 6

Eticko-spirituální prožívání	105
6.1 Dobro – zlo – etika – spiritualita	105
6.2 Duchovní život jako participace na zápasu mezi dobrem a zlem	109
6.3 Svědomí – popis fenoménu	110

6.4	„Nesnáze“ se svědomím	114
6.5	Náboženství, sexualita a vina	117
	Povaha psychosexuálního vývoje ve vztahu k morálce	117
	Skrytá síla sexuálního puzení	118

KAPITOLA 7

Náboženství a psychopatologie	121
--	------------

7.1	Vliv náboženství na psychopatologii: globální pohled	122
7.2	Průnik spirituální a psychopatologické fenomenologie	124
7.3	Spirituální projevy pod vlivem psychopatologie	125
7.4	Náboženská etiologie duševních poruch	129

DÍL 3

Psychologické teorie náboženství a spirituality	131
--	------------

KAPITOLA 8

Duše, tělo a náboženství	135
---------------------------------------	------------

8.1	Závislost psychických jevů na biologických	136
	Tělesná konstituce a spirituální individualita	136
	Aktuální zdravotní stav	138
	Reakce na chemické ovlivnění těla	138
8.2	Závislost biologických jevů na psychických	139
	Vliv činnosti na mozek	139
	Tělesné poruchy funkční a psychosomatické	139
	Volní ovlivňování tělesných dějů běžně nezávislých na vůli	140
	Psychofyziologický doprovod spirituální zkušenosti	141
	Léčivý vliv duševních stavů a procesů na tělesné nemoci	141
8.3	Evoluční psychologie náboženství	141

KAPITOLA 9

Freudovy teorie náboženství	149
--	------------

9.1	Náboženství v životě a díle Sigmunda Freuda (1856–1939)	149
9.2	Vybrané myšlenky Freudových psychologických teorií	154
9.3	Freudovy analýzy náboženství	158
	Bůh jako otec	158
	Náboženství jako neuróza	159
	K psychohistorii náboženství: Totem a tabu	159

KAPITOLA 10

Současná psychoanalýza: Náboženství? Proč ne...	161
10.1 Cesta psychoanalýzy 20. stoletím	161
10.2 Melanie Kleinová	164
10.3 Winnicottovská inspirace	168
10.4 Heinz Kohut: Narcistický základ spirituality	170
10.5 Náboženská zralost podle Otto F. Kernberga	173

KAPITOLA 11

Jungova analytická psychologie	175
11.1 Náboženství v životě a díle C. G. Junga (1875–1961)	175
11.2 Jádru Jungovy psychologie	182
Vědomí	182
Pojem Já	183
Nevědomí	185
Archetypy	189
Antinomie a enantiodromie	191
Životní parabola a individuace	192
11.3 Jungova psychologie náboženství	202
Hlavní motivy Jungova zájmu o náboženství	202
Vymezení psychologické roviny pro přístup k náboženství	204
Funkce a životní důležitost náboženství	206
Dějiny křesťanské religiozity a její současná krize	209

KAPITOLA 12

Jungovo dědictví v transpersonální psychologii. Stanislav Grof	217
Jung a Grof: Konfrontace v sedmi bodech	224

KAPITOLA 13

Humanistická psychologie náboženství a spirituality	227
13.1 Gordon Allport (1897–1967)	227
13.2 Erich Fromm (1900–1980)	228
13.3 Abraham Maslow (1908–1970)	231

KAPITOLA 14

Celoživotní vývoj spirituality	237
14.1 Eriksonovo hledání osobní orientace jako základ jeho díla	238

14.2 Teorie osmi stadií celoživotního vývoje	239
Stadium základní důvěry a naděje (zhruba první rok života)	240
Stadium první autonomie (zhruba od prvních do třetích narozenin)	241
Stadium iniciativy	242
Stadium snaživosti	243
Stadium identity	244
Stadium intimity	247
Stadium generativity	249
Stadium integrity	250
14.3 Strukturálně-genetický přístup	252
Fowlerovy stupně víry – modifikace Eriksonovy teorie	253
Koncepce náboženského úsudku Fritze Osera	255

DÍL 4

Speciální témata a aplikace	259
--	-----

KAPITOLA 15

Psychologie náboženské konverze	261
15.1 Fenomenologie konverze	261
15.2 Teorie konverze	266

KAPITOLA 16

Fundamentalismus, fanatismus a takzvané sekty	271
16.1 Vymezení tématu	271
16.2 Analýza fundamentalistických názorů a postojů	274
16.3 Individuální psychologická dynamika fundamentalisty	275
16.4 Sociálně psychologická dynamika fundamentalistické skupiny ..	278

KAPITOLA 17

Psychometrie religiozity a spirituality	283
17.1 Techniky měření	283
17.2 Pražský dotazník spirituality	285
17.3 Specifická sanktifikace	288
17.4 Test spirituální citlivosti	289

KAPITOLA 18

Spirituální individualita a osobnost	291
---	-----

KAPITOLA 19

Náboženství, spiritualita a psychoterapie	299
19.1 Zdraví jako cíl náboženství	300
19.2 Psychoterapie jako konkurent náboženství	301
19.3 Paralely mezi náboženským působením a psychoterapeutickými technikami	303
19.4 Integrace náboženských a psychoterapeutických metod	306

Literatura	309
-------------------------	-----

Základní literatura	309
---------------------------	-----

Speciální literatura a prameny	310
--------------------------------------	-----

Rejstřík jmenný	319
------------------------------	-----

Rejstřík věcný	323
-----------------------------	-----